

galagt fyra svenska mil och ändå hade det mesta av dagen gått åt. Det eviga sökandet efter framkomlig väg, den mjuka eller grus- och blocktäckta terrängen samt kompasspejlingarna till kartan förklara som vanligt detta långsamma framryckande.

Ma-lien-ch'üan är en liten öppen källbassäng vid mynningen av en erosionsskreda, knappt en meter i genomskärning. En brunn belägen ett sjuttioal meter nedanför källan är en meter djup och dess vattenyta står 30 cm. under marken. Alla våra behållare fyllas med vatten för åtta dagar. Den snö som fallit under dagen försvann hastigt; endast i skyddade fåror och skrevor lågo vita strimmor kvar.

Vår tappre vägvisare anförtror oss att han icke vågar återvända ensam till Tun-hwang och ber att få hålla ihop med oss. Sedan denna bön beviljats blir han oombedd helt meddelsam och berättar att han förr under flera år varit opiumsmugglare. Vem som ville kunde utföra opium från Sinkiang till Kansu, men exporttullen var så hög, att man föredrog att anlita tjuvvägar. Dessa äro väl kända av smugglarna vilka också äro uppdrivna i konsten att finna vatten i öknen. Själv hade vår man, Li, gått från Hami söder ut på en längre väster ut belägen tjuvväg och kände tre källor med dåligt vatten väster om Ma-lien-ch'üan. Den dyrbara varan brukade han transportera på kameler och helst om vintern då djuren fingo snövatten.

Efter $-10,1^{\circ}$ på natten startade vi den 12 november genom en dal, som äntligen tillät oss att styra kurs åt nordväst och väster. Ingen väg för åt detta håll,